

UCHWAŁA NR V/57/11
RADY MIEJSKIEJ W CHOJNICACH
z dnia 21 marca 2011r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie na lata 2011-2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, Nr 153, poz. 1271; z 2003r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759; z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675), w związku z artykułem 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, Nr 157, poz. 1241, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527 i Nr 125, poz. 842), art. 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493; z 2009r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chojnice.

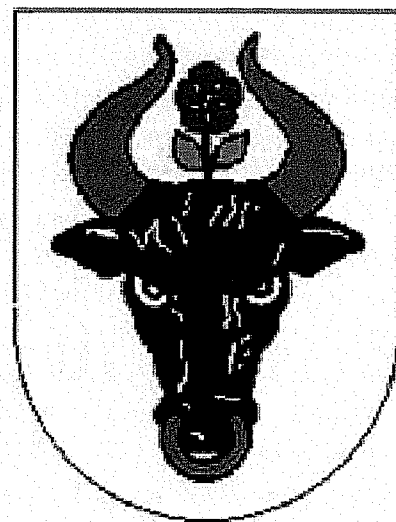
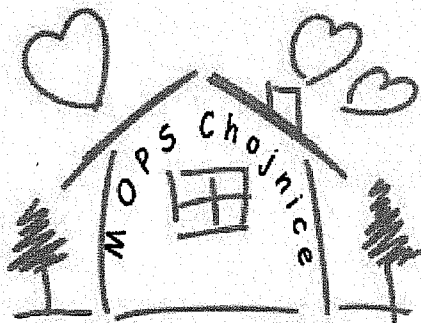
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Miroslaw Janowski

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011 - 2013

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE MIASTA CHOJNICE	3
III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	10
IV. CELE PROGRAMU	10
V. ADRESACI PROGRAMU	11
VI. REALIZATORZY PROGRAMU	11
VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	12
VIII. MONITORING I EWALUACJA	12

I. WSTĘP

Rodzina jako najbardziej podstawowe środowisko funkcjonowania człowieka jest miejscem o fundamentalnym znaczeniu dla kształtowania się wzorców wartości, poglądów i sposobu życia. Dlatego też ogromne znaczenie ma jej prawidłowe funkcjonowanie. Każdy błąd rodziców oraz każda nieprawidłowość występująca w relacjach rodzinnych z całą pewnością musi wywrzeć wpływ na funkcjonowanie jej członków.

Jednym z najbardziej jaskrawych przejawów dysfunkcji rodziny jest występowanie w niej przemocy. Termin „przemoc” wyjaśnia się jako „wszystkie nieprzypadkowe akty naruszające wolność jednostki, które przyczyniają się do fizycznej albo psychicznej szkody drugiego człowieka i wykraczają poza społeczne normy wzajemnych kontaktów międzyludzkich” (*Pospiszyl, „Razem przeciw przemocy”, Warszawa 1985*).

Zjawisko przemocy w rodzinie jest niepokojącym problemem społecznym w Polsce. Wraz z nim obserwuje się wzrost przestępczości i samobójstw. Przemoc upokarza, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść i pragnienie odwetu, tworzy błędne koło w stosunkach międzyludzkich. Dom rodzinny bezpieczne i ciepłe ognisko domowe spostrzegany jest jako środowisko miłości i opieki, schronienie przed okrutnym zewnętrznym światem. Jednak dla wielu osób dom jest miejscem cierpienia, zagrożenia, poniżenia, rozpacz, lęku.

Od kilku lat w Polsce coraz częściej używa się terminu „przemoc w rodzinie” lub „przemoc domowa”. W poszukiwaniu skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jej ofiarom angażuje się coraz więcej instytucji. Powstają ośrodki i programy skierowane bezpośrednio do ofiar. Tak zintensyfikowane działania w związku ze swoją specyfiką wymagają planowania w kontekście lokalnie występujących problemów i uwarunkowań, które będą wyznacznikiem dla inicjatyw podejmowanych w środowisku.

II. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE MIASTA CHOJNICE

1. Instytucje pomocowe na terenie miasta Chojnice

W Chojnicach istnieją instytucje, które z racji wyznaczonych im zadań zajmują się niesieniem pomocy ofiarom przemocy. Są to: Policja, MOPS, Sądy Rejonowe (Wydziały Rodzinne i Nieletnich, Kuratorzy), Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „OPUS”, Ośrodek Psychoterapii i Promocji Zdrowia „PROMEDICA”.

Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Chojnicach, ul. Strzelecka 31 realizuje zadania związane z profesjonalnym świadczeniem pomocy osobom z problemem uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, młodzieży eksperymentującej i narażonej na uzależnienia, osobom współuzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, osobom podlegającym wykluczeniu społecznemu, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych polegające na:

- udzielaniu porad i konsultacji z zakresu problematyki uzależnień oraz współuzależnień;
- prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- prowadzeniu interwencji kryzysowej, w szczególności poradnictwa

Zjawiska uzależnienia i przemocy są ściśle ze sobą powiązane z uwagi na destrukcyjny wpływ środków psychoaktywnych na psychikę człowieka czego skutkiem jest patologia zachowania tak więc Ośrodek posiadając odpowiednie zasoby lokalowe prowadzi hostel dla osób dotkniętych

przemocą gdzie ofiary mogą uzyskać schronienie i pomoc psychologiczną w kryzysie.

Komenda Powiatowa Policji – przyjmuje zgłoszenia o zaistnieniu wszelkich sytuacji mających znamiona przemocy domowej oraz wszczyna procedurę Niebieskiej Karty. Skutkuje ona tym, iż rodzina, w której stwierdzono przemoc jest monitorowana przez dzielnicowego co najmniej raz w miesiącu a jednocześnie w ramach współpracy z MOPS oferowana jest ofiarom pomoc w ramach wspólnych ustaleń pomiędzy pracownikiem socjalnym a ofiarą przemocy zapisanych w Niebieskiej Karcie prowadzonej przez OPS. W przypadku stwierdzenia popełnienia przestępstwa Policja przygotowuje materiał dowodowy i przekazuje go Prokuratorowi. W trakcie awantury domowej, jeśli jest to możliwe, zawsze należy dzwonić na Policję i prosić o interwencję, w trakcie której Policja jest zobowiązana do zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy.

Popełnienie przestępstwa można też zgłaszać bezpośrednio w **Prokuraturze Rejonowej** w Chojnicach w godzinach urzędowania: od poniedziałku do piątku w godz. 8:15 - 16:15 oraz telefonicznie poza godzinami pracy pod nr telefonu 668949648

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chojnicach - sekretarz komisji przyjmuje w godz. 8:00 - 15:00 od poniedziałku do piątku. Do Komisji można się zgłaszać, jeśli aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu. Organ ten, po rozpoznaniu sprawy (np. wezwaniu osoby nadużywającej alkoholu na rozmowę), może skierować osobę pijącą na badanie przez biegłego celem ustalenia stopnia uzależnienia i w zależności od wyników badania skierować osobę pijącą na adekwatną formę terapii. W przypadku kiedy osoba uzależniona nie podejmuje terapii, Komisja zwraca się do Sądu o wydanie postanowienia zobowiązującego do podjęcia leczenia odwykowego.

Placówki Służby Zdrowia - aktem przemocy bardzo często towarzyszą urazy fizyczne zagrożące zdrowiu bądź życiu ofiary. Osoba poszkodowana powinna udać się do lekarza pierwszego kontaktu, który zaobserwowane urazy i zalecone leczenie odnotuje w kartotece pacjenta.

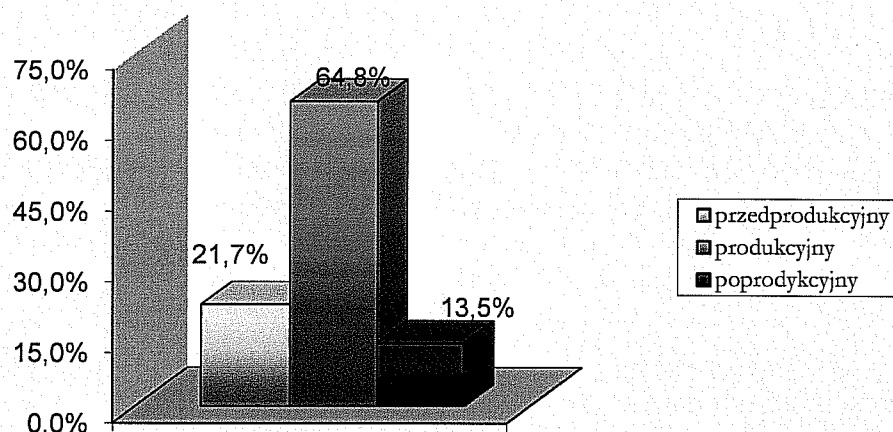
W przypadku, kiedy osoba pokrzywdzona potrzebuje potwierdzenia doznanych obrażeń, (na potrzeby np. sprawy karnej przeciwko sprawcy), zwraca się do lekarza, który może takie zaświadczenie wydać na podstawie wpisu w kartotece. W przypadku pobicia lub zgwałcenia, kiedy ofiara zgłasza na Policję lub do Prokuratury wnioski o popełnieniu przestępstwa, instytucje te mogą zlecić lekarzowi sądowemu przeprowadzenie obdukcji, która jest bezpłatna. Zarówno obdukcja jak i zaświadczenie od lekarza pierwszego kontaktu mogą stanowić dowód w sprawie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie ich powstawaniu. Niektóre z okoliczności występujące w środowiskach mogą sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać. Zatem pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków powinien:

- przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiającą diagnozę sytuacji,
- przygotować plan pomocy,
- udzielić pomocy finansowej, prawnej, psychologicznej,
- w przypadku stwierdzenia przemocy, skierować do odpowiednich instytucji zajmujących się przemocą, umieścić w schronisku oraz za zgodą osoby poszkodowanej zwrócić się o pomoc do innych organów i instytucji w ramach ich kompetencji,
- na prośbę klienta towarzyszyć mu w sądach, instytucjach publicznych,
- prowadzić „Niebieską Kartę”.

2. Charakterystyka i diagnoza środowiska.

Współczesne Chojnice to blisko 40 –to tysięczne miasto powiatowe.

Źródło: w oparciu o dane Urzędu Statystycznego

Obecnie Chojnice liczą 39 751 mieszkańców, w tym 20 771 kobiet i 18 980 mężczyzn. (vide diagram)

Bezpośrednią analizę i przybliżenie skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie najlepiej obrazują dane pochodzące bezpośrednio z wymienionych już wcześniej instytucji ukierunkowanych na pomoc ofiarom.

Jak wskazują raporty Policji w ostatnim czasie następuje ciągły wzrost zjawiska przemocy w rodzinie. Dotyczy to nie tylko przemocy wobec dzieci, ale również przemocy wobec współmałżonków.

Z danych KPP w Chojnicach wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie ma tendencje do wahań ze wskazaniem na wzrost.

Różne formy przemocy wobec współmałżonków zazwyczaj nie występują w izolacji, lecz występują wzajemnie. Ofiary bardzo rzadko doznają tylko jednej formy niewłaściwego, krzywdzącego traktowania, najczęściej zachowania różne rodzajowo, np. groźby, napaści, degradacja słowna, izolowanie, ataki fizyczne współwystępują ze sobą. Należy również podkreślić, że przemoc emocjonalna towarzyszy wszystkim pozostałym rodzajom przemocy tj. fizycznej, seksualnej oraz zaniedbywaniu.

Dokumentacja „Niebieskie Karty” jest częścią procedury policyjnej w przypadku przemocy w rodzinie. Odpowiedni, dokładny zapis każdego przypadku interwencji wobec przemocy w rodzinie jest niezmiernie pomocny w dalszym etapie pomagania. W przypadku wszczęcia postępowania karnego wobec sprawcy może stanowić niepodważalny dokument procesowy opisujący precyzyjnie przebieg zajścia bez względu na to ile czasu upłynęło od interwencji. Dokumentacja „Niebieska Karta” jest notatką urzędową sporządzaną przez funkcjonariuszy Policji w przypadku interwencji domowej wobec przemocy w rodzinie. Dokument wypełniany jest wyłącznie w przypadkach, gdy interweniujący stwierdza, że:

- 1) zajście ma znamiona przemocy w rodzinie, tj. kiedy silniejszy sprawca nadużył siły, bądź władzy, wobec bliskich,
- 2) sytuacja konfliktowa w rodzinie grozi wystąpieniem przemocy.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie interwencji w ramach procedury „Niebieska Karta” w latach 2008, 2009, 2010

	2008	2009	2010
1. Liczba przeprowadzonych interwencji – procedura „Niebieskich Kart”	380	404	336
-miasto	237	268	216
-wieś	143	136	120
2.Liczba pokrzywdzonych			
- kobiety	335	393	345
- mężczyźni	59	93	93
- małoletni do lat 13	263	291	194
- małoletni od 13 do 18 lat	96	88	75
3. Liczba sprawców przemocy domowej			
- kobiety	14	22	15
- mężczyźni	366	383	322
- nieletni	0	0	0
4. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu			
- kobiety	12	8	12
- mężczyźni	246	203	187
- nieletni	0	0	0
5. Liczba przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia			
- kobiety	6	9	12
- mężczyźni	145	183	160
- nieletni	0	0	0
6. Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej			
- pokrzywdzony (a)	1	3	3
- sprawca	17	16	22

Źródło: na podstawie statystyki policyjnej KPP w Chojnicach

Jak wskazują powyższe statystyki poziom przemocy według wskazań policyjnej procedury „Niebieska Karta” ulega wahaniom lecz niezmiennie utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie. Ponadto należy brać pod uwagę pewien odsetek przypadków, które nie są zgłaszane a co za tym idzie nie znajdują się w Policyjnych statystykach. Z samej specyfiki problemu wynika, iż przypadki, w których „Niebieska Karta” jest realizowana to przeważnie sytuacje, w których stadium przemocy, agresji czy poczucia zagrożenia osiągnęło już pułap niebezpieczny dla

ofiar i dlatego zostają zgłoszone przez pokrzywdzonych.

Przemoc w rodzinie oraz jej skutki znajdują także odzwierciedlenie w statystykach pomocy udzielanej przez **Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej** i prezentują się następująco:

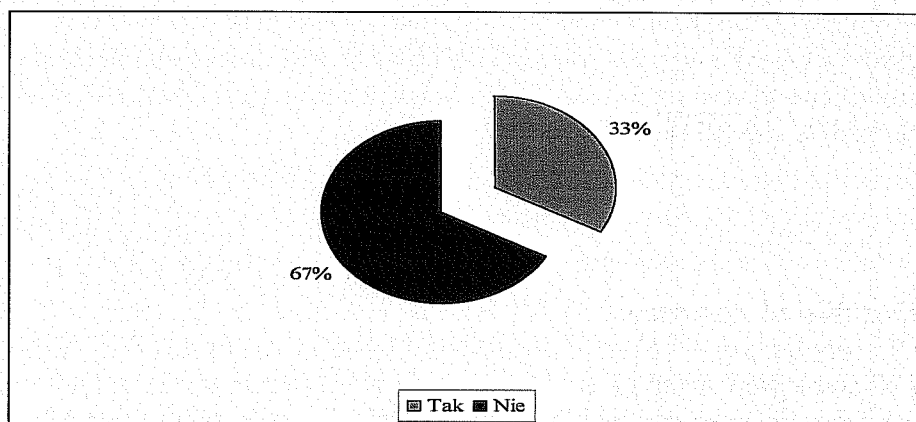
- rok 2008- 69 przypadków
- rok 2009 – 93 przypadki
- rok 2010 - 345 przypadków

Z kolei **Ośrodek Psychoterapii i Promocji Zdrowia „PROMEDICA”** udzielił pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w następującym zakresie:

- rok 2008- 94 przypadki
- rok 2009 – 136 przypadków
- rok 2010 – 128 przypadków

W roku 2010 zostały przez pracowników MOPS podnoszących kwalifikacje zawodowe w formie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny – specjalność „Praca socjalna z osobami będącymi ofiarami przemocy” przeprowadzone badania ankietowe w grupie 30-tu kobiet pomiędzy 26 a 65 rokiem życia dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Jak ukazuje poniższy diagram aż 33% respondentek na pytanie: „Czy kiedykolwiek padł(a) Pan(i) ofiarą przemocy w domu?” odpowiedziała twierdząco.

Źródło: badania ankietowe wykonane przez pracowników MOPS

Najczęściej sprawcami przemocy są mężowie (73,3%) lub konkubenci (20%). Zdarza się, że sprawca przemocy był teść (6,7%) lub syn (13,3%).

Formy przemocy fizycznej oraz ich procentowy udział w całokształcie zjawiska przedstawione są w poniższej tabeli:

L. p.	wyszczególnienie	liczba	%
1.	popychanie	22	73,3
2.	szarpanie	18	60,0
3.	wykręcanie rąk	6	20,0
4.	ciągnięcie za włosy	4	13,3
5.	uderzanie	10	33,3
6.	kopanie	6	20,0

7.	duszenie	2	6,7
8.	spoliczkowanie	8	26,7

Źródło: badania ankietowe wykonane przez pracowników MOPS

Kolejnym badanym aspektem były formy przemocy psychicznej stosowane wobec badanych kobiet. Ukazuje to następująca tabela:

Formy przemocy psychicznej stosowane wobec badanych

L. p.	wyszczególnienie	liczba	%
1.	izolacja	16	53,3
2.	wyśmiewanie	18	60,0
3.	wyzwiska	22	73,3
4.	poniżanie	20	66,7
5.	ośmieszanie	12	40,0
6.	kontrolowanie	6	20,0
7.	zawstydzanie	4	13,3
8.	groźby	14	46,7
9.	kpiny	4	13,3
10.	ciągłe niepokojenie	10	33,3
11.	ograniczanie kontaktów z rodziną	10	33,3

Źródło: badania ankietowe wykonane przez pracowników MOPS

Kolejnym aspektem przeprowadzonych badań była długość doświadczania przemocy przez badanych. Wyniki badań dotyczące tego tematu przedstawiono w formie tabeli:

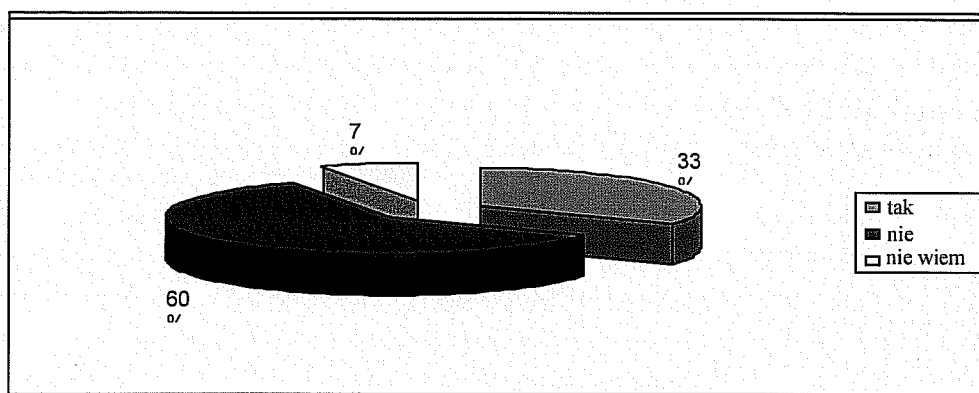
Tabela 10. Długość doświadczania przemocy przez badanych

L. p.	wyszczególnienie	liczba	%
1.	poniżej roku	-	-
2.	od 1 roku do 3 lat	2	6,7
3.	od 3 do 5 lat	10	33,3
4.	od 5 do 10 lat	12	40,0
5.	powyżej 10 lat	6	20,0

Źródło: badania ankietowe wykonane przez pracowników MOPS

Do ciekawych wniosków można dojść analizując pytanie dotyczące stosowania kar wobec dzieci. Nasuwa się przede wszystkim przekonanie, iż problem ten na podstawie odpowiedzi zawartych w ankietach jest niedoszacowany.

Stosowanie kar wobec dzieci w rodzinach badanych kobiet

Źródło: badania ankietowe wykonane przez pracowników MOPS

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania z uwagi na to, iż agresja ze strony osób najbliższych nie mieści się w ramach tego co jest normalne i słuszne oraz akceptowane społecznie. Często staje się więc wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Po analizie powyższych wyników badań nasuwają się następujące wnioski:

1. W Chojnicach istnieje problem przemocy. Dotyczy ona wielu rodzin. W 2009 roku liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na skutek przemocy w rodzinie wyniosła 119 rodzin. Z danych Policji wynika, że w 2009 roku procedura „Niebieskich Kart” została wdrożona w mieście Chojnice w 268 zaś w roku 2010 w 216 przypadkach.
2. Badanie ankietowe wykazało, że najczęściej w rodzinach dochodzi do przemocy fizycznej i emocjonalnej. Konieczna jest więc pomoc w postaci poradnictwa dla ofiar przemocy.
3. Znacznie trudniejsze do ujawnienia są te akty przemocy i drobne incydenty, które nie skutkują powstaniem poważniejszych szkód. Można tylko przypuszczać, że pewna część tych przypadków jest przez respondentów przemilczana.
4. Badane nie kępią się korzystać z pomocy rodziny, czy instytucji do tego powołanych. Szukają w nich wsparcia prawnego, materialnego
5. W szacowaniu skali przemocy w rodzinie należy zachować dużą ostrożność. Ofiary przemocy nie zawsze chcą mówić o sprawach, które uważają za wstydliwie. Łatwiej jest podawać przykłady osób pokrzywdzonych, niż mówić o własnych doświadczeniach. Dlatego w szacowaniu skali zjawiska, użyteczne jest pytanie zadawane nie wprost, ale dotyczące konfliktów obserwowanych w najbliższym otoczeniu.
6. Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, cierpienia, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu.
7. Placówki powołane do pomocy ofiarom przemocy skupiają się na pomocy wybiórczej każda w ramach własnych kompetencji co powoduje, że system pomocy jest rozproszony a przez to mniej skuteczny.
8. Rozwój spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową musi opierać się o diagnozę problemu przemocy, która uwzględnia skalę zjawiska, ofertę placówek i instytucji w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, postawy, kompetencje i doświadczenia w zakresie działań pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową oraz możliwości i bariery podejmowania działań pomocowych. Winien więc stać się działaniem o znaczeniu priorytetowym.

W świetle przedstawionych wyników badań oraz statystyk instytucji pomocowych z terenu miasta Chojnice z lat 2008/2009 uzupełnionych o dane z roku 2010 wynika niezbicie, iż konieczne jest stworzenie szeroko rozumianej strategii współpracy interdyscyplinarnej w naszym mieście.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W związku z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie Ustawodawca wprowadził uregulowania prawne mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku oraz wyznaczył obszary i konkretne działania które winny podejmować instytucje w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podstawy prawne:

- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U z 2007 roku, Nr 70, poz. 473 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 roku, Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 roku, Nr 179, poz. 1485 ze zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842)

Wymienione powyżej akty prawne nakładają na miasto i jego organy obowiązek stworzenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Określają też zadania jakie ma podejmować miasto oraz jego organy co do:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

IV. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Stworzenie oraz wdrożenie ujednoczonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2. Cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości występowania problemu przemocy w rodzinie jako czynu zabronionego i ściganego z mocy prawa u osób doświadczających przemocy, instytucji podejmujących działania pomocowe oraz społeczności lokalnej.

Działania podejmowane w ramach realizacji celu:

- Stałe i systematyczne podnoszenie świadomości i wiedzy na temat przemocy w rodzinie oraz sposobach i możliwościach przeciwdziałania ze szczególnym uwzględ-

- nieniem akcji informacyjnych skierowanych do osób i instytucji zajmujących się problemem przemocy.
- Organizacja i przeprowadzenie szeroko zakrojonych akcji podnoszących świadomość występowania problemu wśród ofiar, potencjalnych ofiar oraz sprawców.
  - Przygotowanie jasnych i przejrzystych procedur postępowania zarówno dla ofiar jak i instytucji pomocowych.
- 2) Zwiększenie dostępności i maksymalne dostosowanie do lokalnych potrzeb oferty pomocowej skierowanej w szczególności do ofiar przemocy w rodzinie.
 Działania podejmowane w ramach realizacji celu:
- Wypracowanie procedur umożliwiających szybki dostęp do pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie
  - Udzielanie profesjonalnej i rzetelnej pomocy ofiarom
  - dostosowanie procedur obowiązujących w instytucjach pomocowych do lokalnych potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy ofiarom
  - Aktywna praca ze sprawcami przemocy
- 3) Współpraca w ramach tworzenia i funkcjonowania jednolitego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 Działania podejmowane w ramach realizacji celu:
- Analiza i monitorowanie środowiska lokalnego pod kątem występowania zjawiska przemocy w rodzinie.
  - Analiza skuteczności działań podejmowanych przez instytucje pomocowe w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
  - Powołanie zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych funkcjonujących w ramach jego kompetencji.

V. ADRESACI PROGRAMU

1. Ofiary i sprawcy przemocy
2. Rodzice i opiekunowie dzieci doświadczających przemocy
3. Przedstawiciele instytucji pomocowych odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – policjanci, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, nauczyciele, psychologowie, terapeuci oraz przedstawiciele służby zdrowia
4. Przedstawiciele stowarzyszeń, fundacji, związków wyznaniowych i kościołów oraz organizacji pozarządowych
5. Przedstawiciele władz lokalnych

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Komenda Powiatowa Policji
3. Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej
4. Ośrodek Leczenia Uzależnień „Promedica”
5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
6. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7. Szkoły
8. Kościoły i związki wyznaniowe

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Pogłębienie wiedzy na temat problemu przemocy w rodzinie i metod przeciwdziałania w społeczności lokalnej.
2. Zwiększenie skuteczności działania organów i instytucji pomocowych
3. Podniesienie poziomu profesjonalizmu u pracowników instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy w sytuacjach kryzysowych
4. Zwiększenie świadomości ofiar przemocy co do istoty problemu oraz dostępności metod przeciwdziałania
5. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Chojnice.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

W trakcie wdrażania programu prowadzony będzie ciągły monitoring, mający na celu zakończenie wszystkich działań zgodnie z ustalonymi priorytetami. Umożliwi on wgląd w realizację podejmowanych działań ocenę jego skuteczności oraz wprowadzenie ewentualnych działań korekcyjnych. Oceny realizacji poszczególnych działań dokonywać będzie Burmistrza Miasta Chojnice oraz Rada Miejska na podstawie złożonego sprawozdania przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach.